

ВІДДІЛ ОСВІТИ ВИКОНКОМУ ПОКРОВСЬКОЇ РАЙОННОЇ В МІСТІ РАДИ
Комунальний заклад дошкільної освіти (ясла – садок) комбінованого типу №60
Криворізької міської ради
50014, Дніпропетровська область, м. Кривий Ріг, вул. Олега Ольжича буд. 6
Тел. (097) 567-32-66 e-mail: kkdnz60@gmail.com, ідентифікаційний код: 26328778,

РОБОЧА ПРОГРАМА ГУРТКА

Інна ЩЕГЛОВА, Наталя ДЕМ'ЯНЕНКО -
керівники гуртка, вихователі КЗДО КТ №60 КМР

«ЦАРІВНА ПЕЛІРІКІВКА»

ПЕДАГОГІЧНИЙ ПРОЄКТ З ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПО ОЗНАЙОМЛЕННЮ
ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ З НАРОДНО-ПРИКЛАДНИМ
МИСТЕЦТВОМ

КРИВИЙ РІГ - 2024

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Народні промисли представляють собою культурну спадщину народу, а їх розвиток залежить від різноманітних факторів, таких як географічні та природні умови, а також особливості локалізації і диференціації на конкретних територіях. Практично всі народні промисли базуються на ручній праці та відповідають виробничим, побутовим, обрядовим та культовим потребам народу. Ці промисли виникли на основі ремесел.

У контексті території України народні промисли включають вишивку, килимарство, мистецтво обробки тканин (розпис), деревообробку, гончарство, ковальство, в'язання, мистецтво обробки шкіри, каменю, кісток та рогів, художнє плетіння, вироби з бісеру, лозоплетіння, витинання, писанкарство та лялькарство.

Основою процесу виховання інтересу у дітей старшого дошкільного віку до регіональної культури, а саме народних художніх промислів є спрямування освітньої діяльності ЗДО на залучення їх до художньо-продуктивної діяльності, де діти занурюються у світ прекрасного та опановують мистецькі цінності рідного краю. Особливе місце в такій діяльності займає ознайомлення дітей старшого дошкільного віку з культурно-історичною спадщиною Дніпропетровщини.

Мета навчання петриківському розпису – це залучення дітей до світу народних художніх промислів, а саме декоративного розпису, ознайомлення з прийомами виконання декоративних елементів; навчання поняттям «ритму», «симетрії», «колориту»; розвиток естетичного смаку, виховання інтересу до здобутків рідного краю; спонукування до творчого зростання та самовираження.

Долучаючись до художньо-продуктивної діяльності при ознайомленні з декоративним розписом реалізуємо на практиці такі **завдання**:

- 1) знання про історичну спадщину петриківського розпису;
- 2) формування практичних умінь і навичок при створенні власних творів у техніці декоративного розпису;
- 3) виховання духовної культури та ціннісного ставлення до мистецьких здобутків рідного краю.

Під час виконання художніх робіт з петриківського розпису, діти розширюють

світогляд, здобувають нові знання про культурно-історичну спадщину свого регіону. У них формуються пізнавальні, емоційні та вольові психічні процеси, відбувається розвиток морально-духовних якостей особистості. В процесі таких занять також удосконалюються операції логічного мислення, такі як аналіз, синтез, порівняння, узагальнення, і збагачується мова.

У старшій групі активне декорування різноманітних предметів українським розписом, таких як серветки, скатертини, рушники, сорочки, посуд (тарілки, глечики, горщики, кухолі), іграшки, та скрині, виготовлені із паперу, картону чи дерева, сприяє вихованню інтересу та формуванню духовно-ціннісного ставлення до петриківського розпису.

При ознайомленні дітей старшого дошкільного віку з петриківським розписом, головною характеристикою образної мови петриківки, є прийоми виконання окремих елементів та методи поєднання кольорів. Прагнучи пояснити дітям закони композиції, важливо звертати їхню увагу на те, що візерунок завжди підкреслює форму предмета. Яскраві враження, які залишають у дітей твори петриківського розпису, визначаються багатьма чинниками, включаючи їх привабливий колорит, тому важливо розвивати і

підтримувати в дітях почуття захоплення та інтерес, що виникає при зустрічі зі справжнім мистецтвом.

Для опанування техніки петриківського розпису дошкільникам необхідно оволодіти основними типами мазка, а саме: «зернятко», «кривеньке зернятко», «гребінчик», «горішок» («цибулька»), «перехідний мазок».

У старшому дошкільному віці вирішення композиційних завдань стає можливим на різних площинних формах завдяки тому, що у дітей розвиваються творчі здібності,

формується художній смак, збагачується здатність помічати та аналізувати красу оточуючого світу, зростає пізнавальна оцінка та духовна потреба у сприйнятті прекрасного та участі в культурно- історичній спадщині країни та регіону.

Організацію образотворчої діяльності проводять у формі занять, гуртків, свят, екскурсій та дидактичних ігор. Систематичне ознайомлення дітей з художніми промыслами та мистецькою спадщиною петриківського розпису рекомендується розпочинати з огляду виробів із супроводжуючою розповіддю вихователя. На цьому етапі педагог наголошує на своєрідності виконання орнаменту, яскравості та багатобарвності образу, а також звертає увагу на послідовність елементів зображення розпису. Таким чином, дитина сприймає не лише красу предмета, але й розуміє його історії та важливість у контексті культурно-історичної спадщини регіону.

Під час організованої форми діяльності, такої як заняття, вихователь використовує супровідні матеріали, такі як аудіозаписи, відеозаписи, художня література, перегляд альбомів народних майстрів декоративного розпису та віртуальні

подорожі краєзнавчими музеями України. Це сприяє глибокому зануренню у тематику, мотиви та колорит розпису, а також залишає значний відбиток на духовних відчуттях дітей старшого дошкільного віку.

Доведено, що дошкільний період сприятливий для вбудовування основ громадянської свідомості, таких як почуття любові і поваги до близьких, інших людей, батьківщини та рідного міста, а також інтересу до культурної та історичної спадщини народу та регіону.

Декоративно-прикладне мистецтво регіону, в якому зростає дитина, сильно впливає на виховання інтересу до мистецької спадщини рідного краю та формує певні ціннісно-духовні установки. Використання петриківського розпису під час образотворчої діяльності дозволяє: розширити пізнавальні знання; активно долучатися до творчої діяльності, розвивати мислення; вивчати традиції; підтримувати культурну спадщину рідного краю;

Таким чином, ознайомлення дітей старшого дошкільного віку із петриківським розписом сприяє не лише розвитку їхніх художніх здібностей, але й формує позитивне ставлення до національної культурної спадщини.

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

Методика виховання інтересу до регіональної культури у дітей старшого дошкільного віку при ознайомленні їх з петриківським розписом включає ряд етапів, а саме:

- **Дослідження історії петриківського розпису:** проведення захопливого оповідання про походження та історію розвитку петриківського розпису; Використання наочних матеріалів, історичних зображень для цікавого розкриття теми.

- **Організація занять:** із самостійного творчого втілення елементів петриківського розпису із залученням художніх матеріалів, що відповідають віковим особливостям дітей.

- **Проведення тематичних виставок на майстер-класів:** відвідання музеїв або організація виставок з петриківським розписом; проведення

майстер-класів із створення робіт у стилі петриківського розпису.

- **Залучення місцевих митців:** запрошення художників, які працюють у стилі петриківського розпису, для зустрічей та розповідей; можливість спостереження за реальним процесом створення розпису.

- **Ігри та ігрові прийоми:** створення ігрових сценаріїв, де діти можуть втілити себе в ролі петриківських майстрів; використання елементів гри для навчання та розвитку.

- **Дидактичні ресурси:** використання мультимедійних матеріалів, анімацій та віртуальних турів для детального вивчення петриківського розпису; бесіди за репродукціями картин.

- **Вивчення фольклору та народних традицій:** ознайомлення з народними казками, піснями та обрядами, пов'язаними із петриківським розписом; участь у заходах, що відображають культурні традиції.

- **Експерсії до регіональних музеїв:** організація екскурсій до музеїв та майстерень, де зберігаються та створюються твори петриківського розпису.

Робота з ознайомлення дітей старшого дошкільного віку була спрямована на: 1) знайомство дітей зі зразками народних художніх промислів, а саме – петриківського розпису; 2) знайомство з традиційними місцевими промислами Дніпропетровщини; 3) самостійне створення дітьми декоративних виробів із творчим застосуванням отриманих знань.

Мета: ознайомлення дошкільників з символікою та змістовою складовою петриківського розпису, особливостями кольорової гами; ознайомлення з фольклором, пов'язаним з історією, побутом та природою рідного краю; залучення дітей до

створення образів, утворення орнаментів з елементів петриківського розпису за допомогою різноманітних технік зображувальної діяльності.

Задачі: обговорити алгоритм виконання проєкту, ознайомити дітей з літературними, художніми та музичними творами з даної теми, фотографіями та репродукціями, провести цикл віртуальних екскурсій по ознайомленню з історією виникнення, майстрами та використанням петриківського розпису в побуті.

Завдання: виховати у дітей емоційно-ціннісне ставлення до мистецтва та предметної діяльності, розвивати художні

інтереси і потреби, естетичні ідеали, здатність розуміти та інтерпретувати твори мистецтва. Формувати у дітей на доступному рівні системи художніх знань і вмінь, яка відображає цілісність та видову специфіку мистецтва. Розвивати емоційне сприймання дітей, їх художніх здібностей й інженерного мислення, здатності до самовираження та спілкування.

ЗМІСТ РОБОТИ:

Матеріал підбирається з урахуванням вікових, індивідуальних особливостей дітей відповідно до розробленого плану Таблиця 2.1. Поступово відбувається його ускладнення. Познайомивши дітей з промислом, викликавши бажання створити свій виріб, відбувається цілеспрямований процес з його виготовлення.

Для розвитку творчих здібностей рекомендується використовувати різні вправи для малювання, експериментування з різних художніми матеріалами, дидактичні ігри, фізкультхвилинки, вправи для промальовування елементів розписів у робочих зошитах.

ЕТАПИ ОСВІТНЬОЇ РОБОТИ З ДІТЬМИ ПО ОЗНАЙОМЛЕННЮ З ПЕТРИКІВСЬКИМ РОЗПИСОМ:

І етап – Підготовчий.

Завдання: ознайомити дітей із зразками петриківського розпису; розвивати вміння бачити, розуміти, оцінювати красу творів декоративного мистецтва; сприймати зміст візерунка, особливості його образотворчих засобів, функціональний зв'язок предмета, що прикрашається, з традиціями народного мистецтва; формувати почуття ритму, симетрії, гармонії.

II етап – Практичний.

Завдання: самостійно переносити свої враження та уявлення про народне мистецтво в процес декоративного малювання; використовувати під час різні художні прийоми; самостійно будувати на різних виробах композицію візерунків з урахуванням їхньої форми, заповнювати візерунком більшу частину; самостійно складати композиції візерунків, використовувати поєднання кольорів на основі знань про характерні особливості петриківського розпису; використовувати самостійно створені, різноманітні матеріали зображення, традиційну та нетрадиційну техніку виконання роботи.

III етап – Робота з батьками.

Завдання: проведення індивідуальних консультацій, бесіди, рекомендації, інформаційні стенди, семінари-практикуми, виставки дитячої творчості та анкетування з питань художнього розвитку дітей.

**ТЕМАТИЧНЕ ПЛАНУВАННЯ ЗАНЯТЬ «ЧАРІВНА ПЕТРИКІВКА» ПО
ОЗНАЙОМЛЕННЮ ДІТЕЙ З ПЕТРИКІВСЬКИМ РОЗПИСОМ**

Тема	Мета та зміст теми	Матеріали
Вступ. Магія кольору і форми – світ петриківського розпису	Ознайомлення дітей із традиційним українським видом народного мистецтва – петриківським розписом; розвиток творчих та образотворчих здібностей дітей; формування інтересу до вивчення культурно-історичної спадщини свого регіону.	Репродукції художніх творів майстрів Петриківки
Ознайомлення з петриківським розписом	Пояснення та бесіда про петриківський розпис. Перегляд зразків робіт петриківських майстрів. Розпізнавання основних елементів розпису: орнамент, кольори, форми.	Зразки виробів з петриківським розписом, репродукції
Настінний розпис. Основні елементи петриківки	Ознайомити дітей з технологією розпису яєчною темперою, інструментом, виготовити самостійно пензлі, виховувати бажання самостійно готувати фарбу	Папір, пензлі, фарби, розетки з яєчним жовтком, клей, палички, ворс
Малювання калини	Навчити дітей малювати калину пальчиками, правильно розводити фарбу пензлем. Виховувати самостійність, уважність у роботі. інтерес	Тареля, розписана калиною, фарби, пензлі, палітра, папір, серветки
Основні елементи петриківського розпису	Опанування початковими елементами «зернятко», «криве зернятко», «травичка». Опанування елементами «колосок», «кривеньке зернятко»	Фарби, пензлі, палітра, папір, серветки
Технологія розпису «бігунця»	Виконання елементів «бігунець» одноколірною фарбою (безкінечник)	Фарби, пензлі, палітра, папір, серветки
Традиційні форми створення Квітів у петриківському розписі	Виконання квітів на основі елемента «цибулька» та «ромашка». Кольорова палітра розпису. Виконання двоколірного мазка, притаманного тільки петриківському розпису.	Фарби, пензлі, палітра, папір, серветки
Створення композицій із знайомих елементів	Навчити дітей створювати композиції із знайомих елементів петриківського розпису: листя, калина, ягід, стебла, квітка-«цибулька», бутони. розвивати творчість, самостійність. Виховувати бажання створювати композицію	Фарби, пензлі, палітра, папір, серветки
Майстер-клас для батьків	Спільне проведення майстер-класу для батьків та дітей на створення петриківського розпису. Обговорення та виставлення результатів майстер-класу.	Фарби, пензлі, палітра, папір, серветки
Виставка петриківських творів	Створення виставки творів, створених дітьми та батьками. Виставлення робіт на загальний перегляд для всіх бажаючих.	Дитячі роботи

Під час реалізації проєкту «Чарівна Петриківка» було проведено бесіди на тему

«Щастя зозулястої курочки» та «Літо прийшло або Первісток» за декоративними панно Олени Пишненко-Злиденної. Також одним із дієвих засобів реалізації програми стало використання друкованого альбому: «Петриківський первоцвіт. Альбом майбутнього художника» для закріплення знань використовувалися дидактичні ігри серії «Вивчаємо петриківський розпис».

Створено дидактичні ігри та зібрано демонстраційні матеріали для ознайомлення дітей з елементами Петриківського розпису, наприклад:

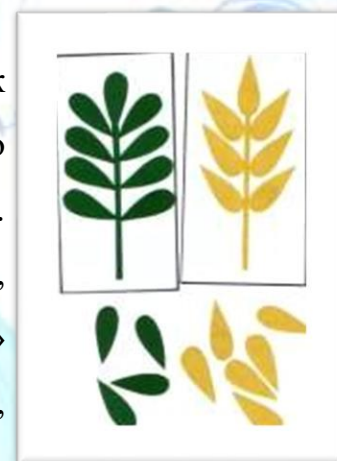
Дидактична гра «Склади ціле»

Мета: скласти візерунок з різних частин.

Дидактична гра «Чарівні зернятка»

Мета: закріпити знання про основний мазок петриківського розпису – «зернятко», за допомогою якого можна викласти прості візерунки – «колосок», «гілочку». Вчити викладати мазки під кутом обабіч вертикальної лінії, розташовуючи мазок напроти мазка. Діти із мазка «зернятко» викладають візерунки – «колосок» та «гілочку», дотримуючись вимог щодо правильного їх розташування.

Дидактична гра «Веселі елементи»

Мета: закріпити знання про елементи петриківського розпису.

Матеріал: картки з елементами розпису.

По колу розкладаються картки. Діти обирають собі окремі

елементи, рухаючись по колу під музику. По закінченню музики кожна дитина обирає собі карту та називає елемент, що на ній зображено.

Дидактична гра «Композиція»

Мета: закріпити знання про правила композиції – розміщення рослинних елементів петриківського розпису у певному порядку, розвивати зорову пам'ять.

Матеріал: картки з композиціями петриківського розпису: «Бігунець», «Букет», «Вазон», «Квітка».

Педагог називає традиційні композиції петриківського розпису, діти показують картку з відповідною композицією.

Отже, використання художніх промислів в освітньому процесі є вагомим внеском у формування морально-естетичного світогляду дошкільників. Петриківський розпис представляє собою значний досвід розвитку як регіональної, так і національної культури, сприяючи залученню дітей до історичних джерел, вихованню патріотичних почуттів та розумінню національної приналежності.

Роль народного декоративно-прикладного мистецтва у естетичному розвитку можна розглядати з декількома аспектами: під час розфарбовування малюнків дитина набуває більшого відчуття кольору, розрізняє ключовий колір, що характеризує зображення; навчається гармонійно розміщувати зображення на площині, розвиваючи таким чином свою естетичну чутливість; дошкільник опановує різноманітні техніки малювання декоративного розпису в залежності від їх конкретного виду, що сприяє розширенню її творчих технічних можливостей; активна участь у декоративно-прикладному мистецтві сприяє формуванню у дітей позитивного ставлення до творчої діяльності, стимулюючи їх інтерес до мистецтва та зображувального вираження.

Така методика взаємодії з регіональною культурою, зокрема петриківським

розписом, спрямована на розвиток інтересу, творчих та мистецьких здібностей дітей старшого дошкільного віку. Цей підхід дозволяє не лише передати інформацію, а й створити живий та захопливий контекст для вивчення рідного культурного надбання.

Очікувані результати: за допомогою проєкту «Чарівна петриківка» вихователь має можливість ефективніше розв'язувати завдання виховання і навчання дітей дошкільного віку. Запропонований матеріал сприяє:

- розвитку дрібної моторики рук;
- поліпшенню кольоросприйняття;
- концентрації уваги;
- підвищенню рівня уяви і самооцінки.
- розширенню і збагаченню художнього досвіду;
- цінуванню і захопленню витворами українських митців;
- формуванню передумов навчальної діяльності (самоконтроль, самооцінка) і вмінню взаємодіяти між собою;
- формуванню навичок трудової діяльності.

Реалізація проєкту дасть змогу дітям дошкільного віку творчо бачити світ, який вони зображують, і використовувати для самовираження будь-які доступні засоби.

ФОРМИ ПРОВЕДЕНОЇ РОБОТИ В РАМКАХ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОЄКТУ

«ЧАРІВНА ПЕТРИКІВКА»

I етап – Мотиваційний

Робота вихователя:

- Розробка плану проєкту.
- Спланувати та організувати діяльність.
- Підбір літератури.
- Опрацювати методичний посібник «Петриківський первоцвіт».
- Створення альбому «Елементи петриківського розпису».
- Підбір дидактичних та творчих вправ і ігор.
- Оформлення стенду для батьків.

Робота із здобувачами освіти:

- Бесіда «Народні символи і обереги України».

- Відвідування народної світлини - віртуальна екскурсія

https://youtu.be/YAOKWWGuFgU?si=CH_g4WrmjRj3UFOh

- Перегляд мультфільму «Моя країна – Україна. Петриківка» -

<https://osvitanova.com.ua/posts/4559-animatsiinyi-serial-moia-kraina-ukraina-vsi-serii>

- Відео - легенда про петриківський розпис

<https://www.youtube.com/watch?v=YHTkeOn6Y00>

II етап –

Інформаційний

Робота із здобувачами

освіти:

- Прослуховування пісні про Петриківку.

- Віртуальна подорож до Петриківки

https://youtu.be/LU-xflzUrJY?si=INEzvbI0_IIEF2oW

- «Майстри петриківського розпису» (мультмедійна презентація).

- Бесіда «Символіка петриківського розпису».

- Практичний екскурс «Матеріали та інструменти для розпису» (технологія розпису, інструменти для петриківського розпису, їх особливості, правила техніки безпеки).

- Практична частина. Виготовлення пензликів з котячого хутра.

- «Елементи петриківського розпису» (відео презентація)

<https://youtu.be/rrwjagdUKJc?si=WfjybQ9-o2W6nZmp>

Робота з батьками:

- Консультація на тему: «Вплив народних промислів на естетичне виховання дітей дошкільного віку».

- Інформаційна відео «Це наше і це твоє. Унікальний петриківський розпис - наш!»

<https://www.youtube.com/watch?v=y5ZBk8ydhmg>

Відео консультація «Технологія виготовлення кошачого пензля. Кошачка»

<https://www.youtube.com/watch?v=08XUmZyNhJQ>

- Консультація «Художньо - естетичне виховання дітей в сім'ї».

III етап – Репродуктивний

(Практичний)

Робота вихователя:

- Практична допомога учасникам освітнього процесу.

- Спрямовання і контролювання здійснення проєкту.

- Створення буклету «Петриківка».

- Підготувати вірші про Петриківських майстрів.

- Підготовка індивідуальних карток для навчальних робіт з практичних завдань.

- Підготувати альбом із дитячих робіт «Умілі рученята - елементи петриківського розпису».

Робота із здобувачами освіти:

- LearningApps – онлайн-сервіс інтерактивних вправ:

- творча гра «Добери елемент- декоративний розпис»,
- творча вправа «Орнаменти»,
- вправа «Підбери квітці колір»,
- вправа «Кольорові хустки»,
- д/гра «У світі мистецтва»,
- д/гра «Теплі та холодні кольори»,
- Художня вправа.

- Віртуальна екскурсія «Подорож творами мистецтва майстрів Петриківки»

<https://youtu.be/-7ns3ZD-Edw?si=L5f9z-VkiwdT4B-w>

- Пізнавально – навчальне відео «Петриківський розпис. Декоративне малювання для дітей».

IV етап - Узагальнюваний

Робота із здобувачами освіти:

- Дидактично - практичні ігри: «Обведи елемент», «Обведи та розфарбуй», «Збери ціле», «Обведи малюнок», «Продовж малюнок», «Знайди пару».

- Практичні заняття: «Півник» <https://youtu.be/2eEy7tTO1IU>

«Букет квітів» https://www.youtube.com/watch?v=EC_UzmlRNY,

«Композиційна схема бігунця «Калина»

<https://www.youtube.com/watch?v=7pvr3qVxGcY>

- Відео – уроки: «Петриківський розпис для дошкільнят. Квітка. Малювання пальцем» (https://www.youtube.com/watch?v=AUj_XZBKVjg

«Базова квітка» (<https://www.youtube.com/watch?v=m9ZvZK-hJmY>

Робота з батьками:

- Буклет «Елементи петриківського розпису».

- Перший відео - урок з петриківського розпису для батьків

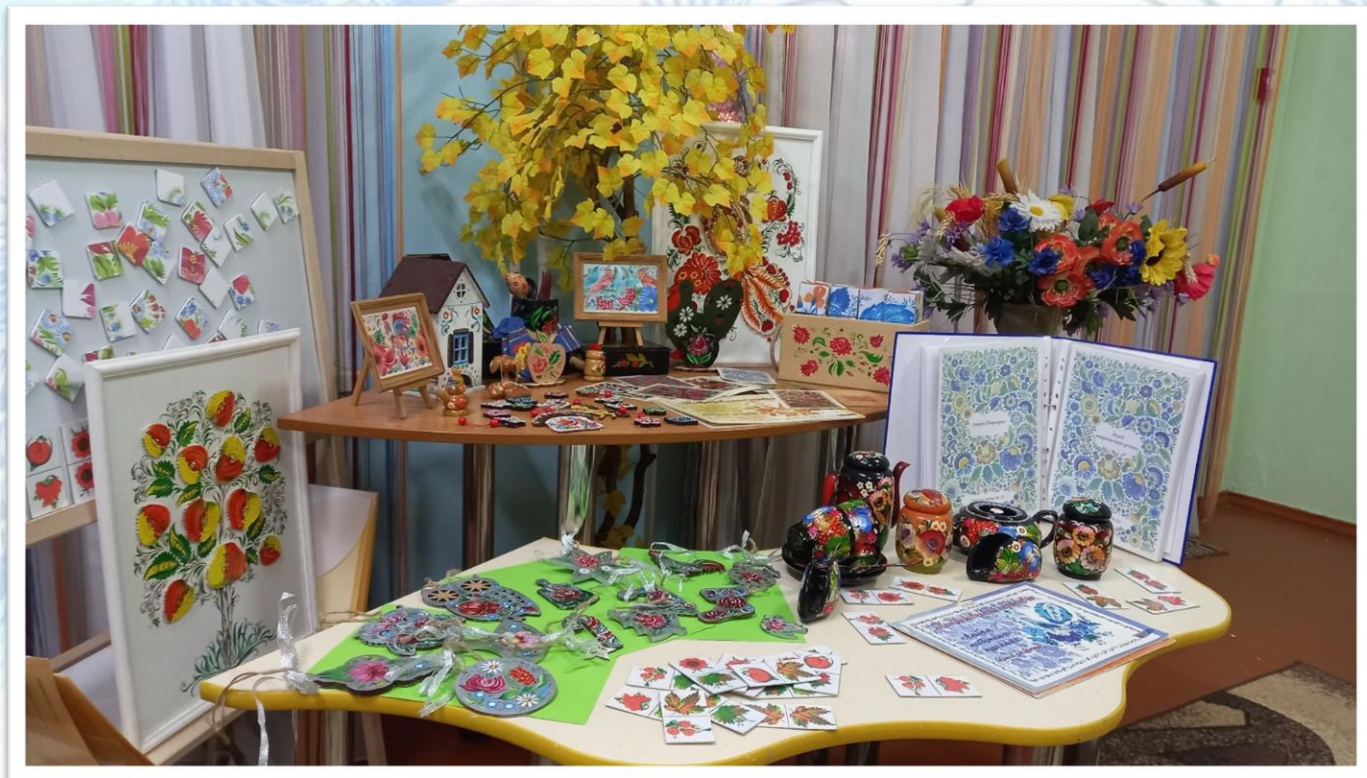
<https://www.youtube.com/watch?v=NtIXkO5xN7E>

- Відео - Майстер клас «Жоржина»

https://www.youtube.com/watch?v=wSuVw16_psw

V етап - Творчий

Робота із здобувачами освіти:

- Знайомство з елементами петриківського розпису на прикладі робіт провідних майстрів петриківського розпису (вимальовування елементів: колосок, листочок, цибулька, ромашка, волошка, калина, малина, вишні). Вимальовування простих елементів.

- Вікторина «Що я знаю про елементи петриківського розпису».

- Колірне коло: сполучення кольорів, замутнення, розбілення кольору. Теплі та холодні, хроматичні та ахроматичні кольори. Природній прояв кольорів – веселка. Походження та значення жовто-блакитних барв для українського народу.

- Практична частина. Зображення прапортного орнаменту з використанням жовто-блакитних кольорів.

- Ознайомлення з технікою виконання перехідного мазка. Поєднання кольорів в перехідному мазку. Малювання цибульки, листочка, маку, ромашки, груші, яблука, суниці перехідним мазком.

- Відео майстер - клас «Роль пальчикової техніки в петриківському розписі»
<https://www.youtube.com/watch?v=3QG3ZvFiNn8>

- Практичні вправи за зразком: «Етапи малювання орнаменту петриківського розпису».

- Практичні вправи «Посуд у петриківському розписі».

VI етап - Рефлексивно-оцінювальний

Робота вихователя:

- Збирання матеріалу, оформлення робіт до виставки.
- Аналіз результатів роботи (дослідження, педагогічна діагностика).

Робота із здобувачами освіти:

- Виставка дитячих робіт з теми «Декоративно - прикладне мистецтво: Чарівна Петриківка».
- Декламування віршів про Петриківку та майстрів петриківського розпису.

Робота з батьками:

Відео презентація дитячих робіт «Петриківка очима маленьких українців».

ОРІЄНТОВНИЙ ПЛАН ПРОВЕДЕННЯ ЗАНЯТЬ З ГУРТКОВОЇ РОБОТИ «ЧАРІВНА ПЕТРИКІВКА»

Вересень		
№	Тема/Мета:	Матеріали:
1.	«Осінь крокує, листя малює» Вчити дітей малювати листок пензлем, використовуючи прийом вільного та перехідного мазка двома фарбами. Закріпити вміння малювати мазки різного розміру, складаючи їх у листок. Розвивати окомір, чуття кольорів. Виховувати охайність у роботі.	Гуаш зеленого, жовтого, червоного, помаранчевого кольору, палітра, пензлі (білячий та кошачий), серветки, стаканчик з водою.
2.	«Орнамент із листя на смужці» Ознайомити дітей з поняттям «зведення», «пітушіння». Вчити малювати візерунки із листя на смужці паперу, з'єднувати один листок з іншим, прикрашати пітушінням. Розвивати естетичне сприймання, самостійність, творчість. Виховувати любов до рідного краю.	Гуаш (основний колір – зелений, допоміжні – жовтий, червоний), палітра, пензлі (білячий та кошачий), серветки, стаканчик з водою.
3.	«Килимок» Закріпити вміння дітей малювати крапки пальцем, мазки пензлем у прямокутнику. Розвивати творчість. Естетичний смак. Виховувати інтерес до народного мистецтва.	Гуаш, пензлик.
4.	«Гроно винограду» Вчити дітей відтиском пальця вималювати гроно винограду. Закріпити вміння складати ягоди винограду в гроно. Розвивати творчість. Виховувати охайність.	Гуаш, палітра, пензлі (білячий та кошачий), серветки, стаканчик з водою.

Жовтень		
№	Тема/мета	Матеріали:
1.	«Гілка винограду» Вчити дітей складати композицію «Гілка винограду». Закріпити прийоми малювання грона винограду, листя, пітушіння. Розвивати спостережливість, естетичний смак. Виховувати любов до природи.	гуаш, палітра, пензлі (білячий та кошачий), серветки, стаканчик з водою.
2.	«Ой у лузі – лузі калина достигла» Вчити дітей малювати ягоди калини, складати їх у кетяги. Розвивати естетичні почуття, художній смак. Виховувати охайність у роботі.	Гуаш червоного кольору.
3.	«Петриківська тарілка» Вчити дітей створювати композицію у крузі. Розвивати естетичні почуття, творчу уяву. Виховувати охайність у роботі.	Гуаш, палітра, пензлі білячий та кошачий.
4.	«Петриківська тарілка» Закріпити прийоми малювання калини, листя, пітушіння. Виховувати охайність у роботі.	Гуаш, палітра, пензлі (білячий та кошачий)

Листопад		
№	Тема/Мета:	Матеріали:
1.	«Малювання бутонів» вчити дітей малювати бутон мазком пальця. Закріпити вміння користуватися фарбами. Виховувати самостійність, охайність.	Гуаш, палітра, пензлі (білячий та кошачий), серветки, стаканчик з водою.

2.	«Квітка цибулька» Вчити дітей малювати традиційну квітку – цибульку вільним мазком. Виховувати охайність у роботі.	Фарби, палітра, пензлі (білячий та кошачий), серветки, стаканчик з водою.
3.	«Бабусина хата» Ознайомити дітей з декоративним бордюром, - « бігунцем» для прикрашання житла. Вчити малювати закритий бутон подвійним мазком пальця. Закріпити вміння малювати листя мазком пензля. Розвивати почуття ритму. Виховувати охайність у роботі.	Шаблон хати, гуаш, пензлик.
4.	«Квітка цибулька» Закріпити вміння самостійно обирати кольори. Змішувати фарбу на палітрі. Розвивати естетичний смак. Виховувати охайність у роботі.	Гуаш, палітра, пензлі (білячий та кошачий), серветки, стаканчик з водою.

Грудень

№	Тема/Мета:	Матеріали:
1.	«Козацька ложка» Вчити дітей створювати композицію на заданій площині з квіткою – цибулькою. Закріпити вміння поєднувати в композиції різні рослинні елементи листя, бутони, пітушіння. Розвивати окомір, почуття кольору. Виховувати любов до народного мистецтва.	Гуаш, палітра, пензлі (білячий та кошачий), серветки, стаканчик з водою.
2.	«Зимова композиція» Вчити дітей створювати композицію у квадраті. Закріпити прийоми малювання петриківського розпису подовженим мазком пальця та пензля. Виховувати інтерес до декоративного мистецтва, любов до навколишньої природи.	Гуаш блакитного кольору і синього кольорів, пензлик.
3.	«Снігур на калині» Вчити дітей прикрашати пташку (снігура) подовженими мазками пальця. Закріпити вміння складати калину в кетяги. Домалювати паморозь на зимовому куці. Виховувати інтерес до декоративного мистецтва.	Заготовка малюнка із зимовим куцем калини і снігурем, гуаш.
4.	«Іграшки на ялинку» Ознайомити дітей зі способами розпису дерев'яних плоских іграшок. Закріпити вміння поєднувати прийоми петриківського розпису: відтиск, подовжений мазок пензля. Розвивати почуття симетрії, творчість. Виховувати любов до рідної природи.	Гуаш, палітра, пензлі (білячий та кошачий), серветки, стаканчик з водою, заготовки (дерев'яні іграшки плоскі)

Січень

№	Тема/Мета:	Матеріали:
1.	«Степова ромашка» Ознайомити дітей зі степовою ромашкою. Закріпити вміння малювати мазки, зводячи їх до середини. Розвивати почуття симетрії та ритму, творчість. Виховувати інтерес до декоративного мистецтва.	Гуаш, палітра, пензлі (білячий та кошачий), серветки, стаканчик з водою.
2.	«Букет зі степових квітів» Вчити дітей створювати букет зі степових квітів – волошок і ромашок. Закріпити вміння розміщувати елементи візерунка відносно стебла. Виховувати культуру чуття кольорових поєднань, самостійність, охайність.	Гуаш, палітра, пензлі (білячий та кошачий), серветки, стаканчик з водою.
3.	«Зима у віконце зазірала, на склі малюнки малювала»	Гуаш, пензлик.

	Навчити дітей малювати листя білячим пензликом, використовуючи вільний мазок. Закріпити відомі прийоми петриківського розпису. Виховувати інтерес до декоративного мистецтва.	
4.	«Букет зі степових квітів» Закріпити вміння поєднувати прийоми петриківського розпису: відтиск, подовжений мазок пензля. Розвивати почуття симетрії, творчість. Виховувати любов до рідної природи.	Гуаш, палітра, пензлі (білячий та кошачий), серветки, стаканчик з водою.

Лютий

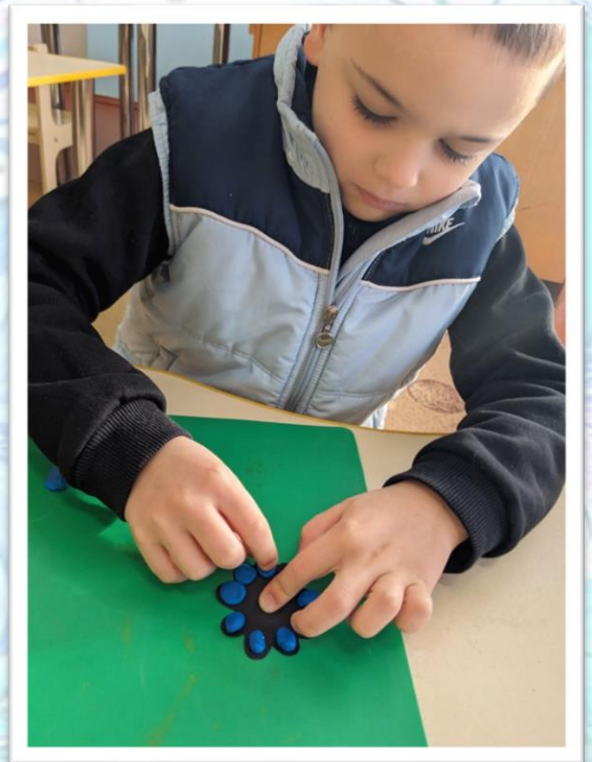
№	Тема/Мета:	Матеріали:
1.	«Соловейко» Вчити дітей прикрашати соловейко на заданому шаблоні знайомими прийомами петриківського розпису. Розвивати творчість. Виховувати охайність, любов до рідного краю.	Гуаш, палітра, пензлі (білячий та кошачий), серветки, стаканчик з водою.
2.	«Соловейко щебетав» Вчити дітей складати композицію із соловейком на заданому шаблоні знайомими прийомами малювання. Розвивати творчість. Виховувати охайність, любов до рідного краю.	Гуаш, палітра, пензлі (білячий та кошачий), серветки, стаканчик з водою.
3.	«Намисто для матусі» Вчити дітей заповнювати заданий простір, зображуючи петриківську квітку – намистинку мазком пальця, та оздоблювати її крапками, зробленими зворотною стороною пензля. Розвивати естетичне сприймання. Творчість.	Заготовка шаблону намиста, гуаш, пензлик.
4.	«Соловейко щебетав» Закріпити вміння дітей складати композицію із соловейком на заданому шаблоні, знайомими прийомами малювання. Розвивати творчість. Виховувати охайність, любов до рідного краю.	Гуаш, палітра, пензлі (білячий та кошачий), серветки, стаканчик з водою.

Березень

№	Тема/Мета:	Матеріали:
1.	«Півник» Вчити дітей прикрашати петриківського півника на заданому шаблоні знайомими прийомами малювання. Розвивати творчість. Виховувати охайність, любов до рідного краю.	Гуаш, палітра, пензлі (білячий та кошачий), серветки, стаканчик з водою.
2.	«Панно з півником» Вчити дітей створювати композицію із петриківським півником. Виховувати культуру чуття кольорових поєднань, самостійність, охайність.	Гуаш, палітра, пензлі (білячий та кошачий), серветки, стаканчик з водою.
3.	«Дівчина гуляла, квіти збирала, у вінок вплітала» Вчити малювати пальцем відкритий потрійний бутон. Удосконалювати вміння дітей створювати композицію з рослинних елементів по колу. Закріплювати вміння малювати листя вільним мазком пензля. Виховувати бажання створювати композицію.	Заготовка кола, гуаш, пензлик.
4.	«Панно з півником» Закріпити вміння розміщувати елементи візерунка на всьому аркуші. Виховувати культуру чуття кольорових поєднань, самостійність, охайність.	Гуаш, палітра, пензлі (білячий та кошачий), серветки, стаканчик з водою.

Квітень		
№	Тема/Мета:	Матеріали:
1.	«Зозуля» Вчити дітей на заданому шаблоні прикрашати зозулю знайомими прийомами петриківського розпису. Розвивати естетичний смак. Виховувати любов до рідного краю.	Гуаш, палітра, пензлі (білячий та кошачий), серветки, стаканчик з водою.
2.	«У лісі закувала зозуля» Вчити дітей створювати композицію з петриківською зозулею. Закріпити вміння розміщувати елементи візерунка на всьому аркуші. Виховувати культуру чуття кольорових поєднань, самостійність, охайність.	Гуаш, палітра, пензлі (білячий та кошачий), серветки, стаканчик з водою.
3.	До казки «Колосок» Закріпити вміння дітей вільно володіти прийомами петриківського розпису на заданому шаблоні відтиском пальця, вільним мазком пальця, пензля. Виховувати інтерес до народного мистецтва.	Заготовка півника, гуаш, пензлик.
4.	«У лісі закувала зозуля» Закріпити вміння розміщувати елементи візерунка на всьому аркуші. Виховувати культуру чуття кольорових поєднань, самостійність, охайність.	Гуаш, палітра, пензлі (білячий та кошачий), серветки, стаканчик з водою.

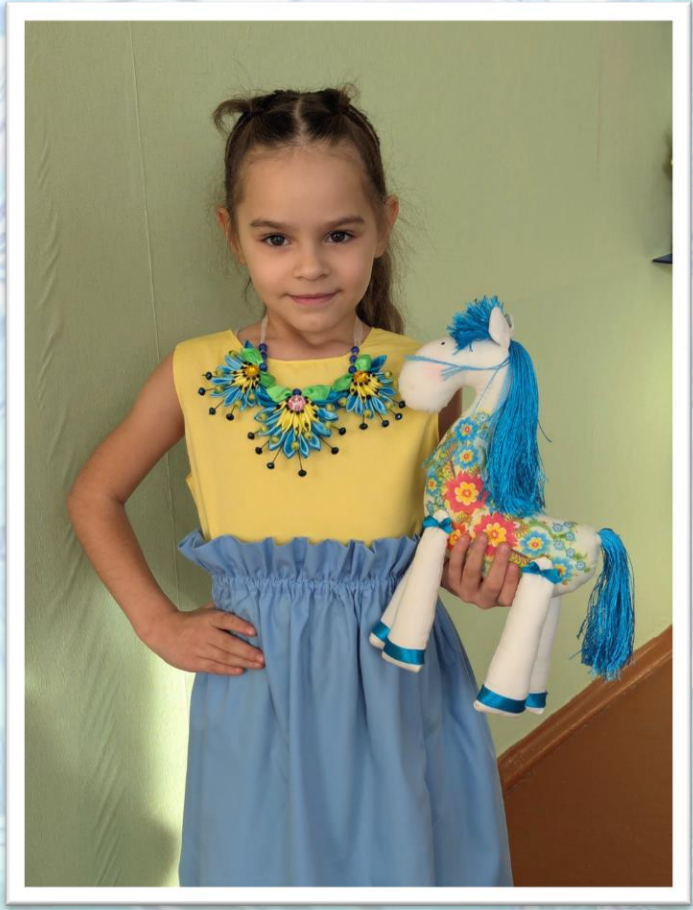
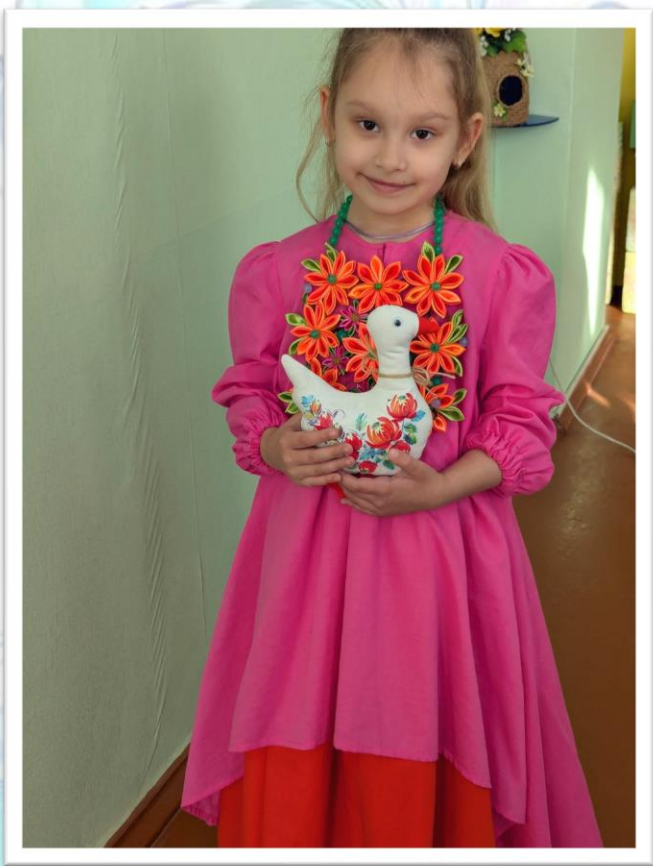
Травень		
№	Тема/Мета:	Матеріали:
1.	«Казковий птах» Вчити дітей на заданому шаблоні розмальовувати казкового птаха знайомими прийомами малювання. Розвивати творчість. Виховувати охайність, любов до рідного краю.	Гуаш, палітра, пензлі (білячий та кошачий), серветки, стаканчик з водою.
2.	«Композиція з казковим птахом» Вчити дітей складати на заданому шаблоні композицію з казковим птахом знайомими прийомами малювання. Розвивати творчість. Виховувати охайність, любов до рідного краю.	Гуаш, палітра, пензлі (білячий та кошачий), серветки, стаканчик з водою.
3.	«Петриківська ваза» Закріпити вміння дітей доповнювати композицію рослинними елементами, утворюючи квітку та бутони подовженим мазком пальця ,ягоди та калину - відтиском пальця, листя – мазком пензля. Виховувати інтерес до українських побутових речей.	Шаблон вази, гуаш, пензлик.
4.	«Композиція з казковим птахом» Закріпити вміння дітей складати на заданому шаблоні композицію з казковим птахом знайомими прийомами малювання. Розвивати творчість. Виховувати охайність, любов до рідного краю.	Гуаш, палітра, пензлі (білячий та кошачий), серветки, стаканчик з водою.

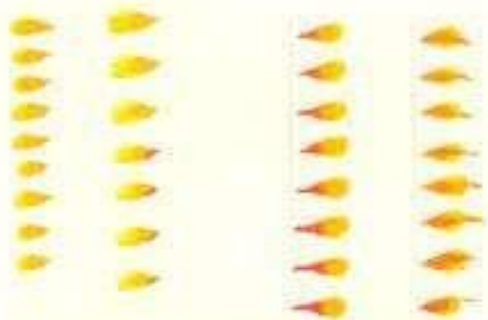

Вправи «зернятко», «кривеньке зернятко», «гребінчик», «горішок».

Вправа 1

"Зернятко" - мазок звичайний

Вправа 2

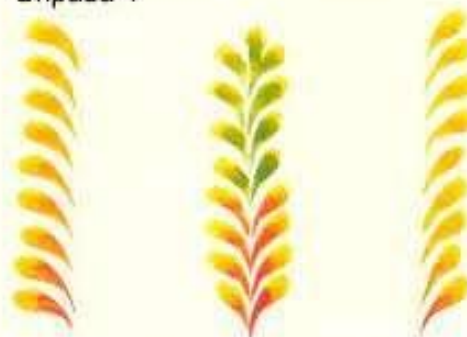
Вусик "зернятка" - мазок під кутом до вертикальної лінії

Вправа 3

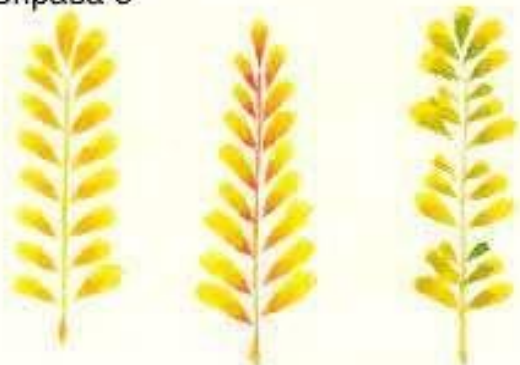
"Зернятко" - мазок під гострим кутом до лінії

Вправа 4

"Кривеньке зернятко"

Вправа 5

Початок "Травички"

Вправа

Елементи стрічкового орнаменту